

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

36411

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından Anayasanın 98 ve Meclis İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ
İstanbul Milletvekili

Yurt içinde yerleşik halde faaliyet gösteren e-ticaret firmaları, uzun süredir küresel ölçekteki firmalara karşı rekabette zorlanırken ve yerli üretimde de buna bağlı olarak istihdam kayıpları yaşanırken, halihazırdaki e-ticaret yasası da bu sorunlara çözüm sağlayamamıştır.

Son olarak Elektronik Ticaret İşletmeciler Derneği'nin (ETİD) "Yurtdışında Yerleşik Pazaryerlerinin (YYP) Yerel E-Perakende Ekosistemine Etkileri" adıyla hazırladığı rapor da, önlem alınmaması halinde bundan sonraki süreçte yaşanabilecek kayıpların büyüklüğünü ortaya koymaktadır. Rapora göre 2024 yılında toplam e-ithalat büyüklüğü, e-ihracatı ilk defa geçerek 217.9 milyar TL'ye yükselmiştir.

Söz konusu rakamlar, Türkiye'de yerli üretici ve perakende sektörünün karşı karşıya kaldığı riskleri göz önüne sermektedir. Türkiye'de yaklaşık 3.6 milyon işletme faaliyet göstermekte olup, üretici ve tedarikçiler de hesaba katıldığında bu işletmelerin 2.3 milyonunun perakende sektörüyle bağlantılı olarak faaliyet sürdürmektedir. Yine aynı rapora göre söz konusu işletmelerde yaklaşık 10.2 milyon çalışan bulunmaktadır. yurtdışında yerleşik pazar yerleri üzerinden yurt dışına kayan her satış ise, perakende sektöründe istihdam kaybına neden olmaktadır.

Yaşanan kontrolsüzlük, istihdam kayıplarının yanı sıra halk sağlığını yakından ilgilendiren önemli risklere de yol açmaktadır. Son olarak geçtiğimiz günlerde Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü ile Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü incelemelerde, e-ticaret platformlarından temin edilen 182 ürünün 148'inin mevzuata aykırı ve güvensiz olduğu belirlenmiş, bu oran, incelenen ürünlerin yüzde 81'inin güvenlik kriterlerini karşılamadığını ortaya koymuştur.

Yapılan incelemelerde ayakkabılar, oyuncaklar ve saraciye ürünlerinde (gerçek ve suni deriden yapılmış çanta ve bavullar) yasal sınırların çok üzerinde fitalat, kurşun, kadmiyum ve PAHs gibi toksik maddelere rastlanmıştır.

Ortaya çıkan bu veriler üzerine de Ticaret Bakanlığı ayakkabı, oyuncak ve saraciye ürünlerinin e-ithalatına kısıtlama getirmiştir. Ancak, bu düzenlemeler e-ithalatın kontrol altına alınması için yetersiz kalmaktadır.

Sonuç olarak yürürlükteki e-ticaret yasasıyla kazanan yurtdışı menşeli firmalar olmuş, yerli sanayici ile yerli üretim aradan geçen bir yıl içerisinde önemli kayıplar yaşamıştır.

Bu bağlamda;

1- Yurtdışında Yerleşik Pazar Yerlerinin ülkemizdeki faaliyetlerine ilişkin mevcut yasal düzenleme üzerinde değişiklikler düşünülmekte midir?

2- Yerli üretici ile yurtiçinde yerleşik pazaryerlerinin rekabet gücünü artırmaya yönelik düzenlemeler gündeminizde var mıdır?

3- Mevcut ekonomik yapı göz önüne alındığında özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin yaşadığı zorluklar hepimizce bilinmektedir. Bu işletmeler için önemli bir satış kanalı olan e-ticaret ve e-ihracatı arttırmak için mevcut yasal düzenlemelerin tekrar gözden geçirilmesi planlanmakta mıdır?

3- Halk sağlığını yakından ilgilendiren ve ülkemize kontrolsüzce girişi yapılmaya devam edilen ürünlerin kontrolüne ilişkin bir düzenleme yapılacak mıdır?